Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 11. julija 2018 *

„Predhodno odločanje – Direktiva 1999/5/ES – Medsebojno priznavanje skladnosti radijske opreme in telekomunikacijske terminalske opreme – Obstoj harmoniziranih standardov – Nujnost, da se proizvajalec obrne na priglašeni organ – Namestitev identifikacijske številke priglašenega organa“

V zadevi C-192/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Consiglio di Stato (državni svet, Italija) z odločbo z dne 23. februarja 2017, ki je na Sodišče prispela 13. aprila 2017, v postopku

Cobra SpA

proti

Ministero dello Sviluppo economico,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi C. Vajda (poročevalec), predsednik senata, K. Jürimäe, sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s P. Garofolijem, avvocato dello Stato,

– za Evropsko komisijo G. Gattinara in D. Kukovec, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: italijanščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 1999/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 1999 o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi ter medsebojnem priznavanju skladnosti te opreme (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 23, str. 254), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 (UL 2009, L 188, str. 14) (v nadaljevanju: Direktiva 1999/5).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo COBRA SpA in Ministero dello Sviluppo economico (ministrstvo za gospodarski razvoj, v nadaljevanju: MISE), ker na aparatih, ki jih je izdelala družba COBRA, in njihovi embalaži ni bilo identifikacijske številke priglašenega organa.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Direktiva 1999/5 je bila razveljavljena in z učinkom od 13. junija 2016 nadomeščena z Direktivo 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo radijske opreme na trgu in razveljavitvi Direktive 1999/5/ES (UL 2014, L 153, str. 62). Vendar je treba ob upoštevanju časa dejanskega stanja v postopku v glavni stvari ta predlog za sprejetje predhodne odločbe preučiti ob upoštevanju Direktive 1999/5.

4 V uvodnih izjavah 14, 27 in 32 Direktive 1999/5 je bilo navedeno:

„(14) ker je treba paziti na to, da radijska oprema in telekomunikacijska terminalska oprema ne bi predstavljali nepotrebnega tveganja za zdravje;

[…]

(27) ker so usklajeni [harmonizirani] standardi v zvezi z snovanjem in izdelavo radijske opreme in telekomunikacijske terminalske opreme na evropski ravni v javnem interesu; ker daje skladnost s takimi usklajenimi [harmoniziranimi] standardi podlago za domnevo o skladnosti z bistvenimi zahtevami; ker so za dokazovanje skladnosti z bistvenimi zahtevami dovoljena tudi druga sredstva;

[…]

(32) ker je treba dovoliti prosto kroženje radijske opreme in telekomunikacijske terminalske opreme, ki je skladna z ustreznimi bistvenimi zahtevami; ker je treba dovoliti, da se taka oprema da v uporabo za predvideni namen; ker so lahko za tako uporabo pogoj dovoljenja za uporabo radijskega spektra in zagotavljanje zadevnih storitev“.

5 Člen 1 te direktive, naslovljen „Področje uporabe in cilji“, je v odstavku 1 določal:

„Ta direktiva vzpostavlja regulativni okvir za dajanje na trg, prost pretok in dajanje v uporabo radijske opreme in telekomunikacijske terminalske opreme v Skupnosti.“

6 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov“, je določal:

„V tej direktivi:

[…]

(c) ‚radijska oprema' pomeni izdelek ali njegov ustrezni sestavni del, ki je sposoben komunicirati z oddajanjem in/ali sprejemanjem radijskih valov iz spektra, razporejenega za prizemne/vesoljske radiokomunikacije;

[…]

(h) ‚usklajeni [harmonizirani] standard' pomeni tehnično specifikacijo, ki jo je sprejel priznani organ za standardizacijo z mandatom Komisije po postopkih, ki jih določa Direktiva [Evropskega parlamenta in Sveta] 98/34/ES [z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337)] s ciljem vzpostavitve evropske zahteve, skladnost s katero pa ni obvezna".

7 Člen 3 te direktive, naslovljen „Bistvene zahteve", je v odstavku 1 določal:

„Naslednje bistvene zahteve se uporabljajo za vse aparate:

(a) varovanje zdravja ter varnost uporabnika in vsake druge osebe vključno s cilji v zvezi z varnostnimi zahtevami, ki jih vsebuje Direktiva [Sveta] 73/23/EGS [z dne 19. februarja 1973 o uskladitvi zakonodaje držav članic v zvezi z električno opremo, konstruirano za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 1, str. 261)], vendar brez uporabe napetostne meje;

(b) zaščitne zahteve glede elektromagnetne združljivosti, ki jih vsebuje Direktiva [Sveta] 89/336/EGS [z dne 3. maja 1989 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z elektromagnetno združljivostjo (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 9, str. 481)]."

8 Člen 5 Direktive 1999/5, naslovljen „Usklajeni [harmonizirani] standardi", je v odstavku 1 določal:

„Če aparat ustreza ustreznim usklajenim [harmoniziranim] standardom ali delom teh standardov, katerih referenčne številke so bile objavljene v *Uradnem listu Evropskih Skupnosti*, države članice domnevajo, da ta aparat ustreza bistvenim zahtevam iz člena 3, kakor jih pokrivajo navedeni usklajeni [harmonizirani] standardi ali deli teh standardov."

9 Člen 7 te direktive, naslovljen „Dajanje v uporabo in pravica do priključitve", je v odstavku 1 določal:

„Države članice dovolijo, da se da aparat v uporabo za njegov predvideni namen, če ustreza primernim bistvenim zahtevam, določenim v členu 3, in drugim ustreznim določbam te direktive."

10 Člen 10 navedene direktive, naslovljen „Postopki ugotavljanja skladnosti", je določal:

„1. Postopki ugotavljanja skladnosti, ki so določeni v tem členu, se uporabljajo za potrditev skladnosti aparata z vsemi bistvenimi zahtevami, določenimi v členu 3.

[…]

3. Za telekomunikacijsko terminalsko opremo, ki ne uporablja spektra, razporejenega za prizemne/vesoljske radiokomunikacije in sprejemne dele radijske opreme, veljajo po proizvajalčevi izbiri postopki, ki so opisani v Prilogah II, IV ali V.

4. Če proizvajalec uporabi usklajene [harmonizirane] standarde iz člena 5(1), veljajo po proizvajalčevi izbiri za radijsko opremo, ki ne sodi v področje uporabe odstavka 3, postopki, opisani v Prilogah III, IV ali V.

5. Če proizvajalec ne uporabi usklajene [harmonizirane] standarde iz člena 5(1) ali jih uporabi le delno, veljajo po proizvajalčevi izbiri za radijsko opremo, ki ne sodi v področje uporabe odstavka 3, postopki, opisani v Prilogah IV ali V.

[…]“

11 Člen 11 te direktive, naslovljen „Priglašeni organi in nadzorni organi“, je določal:

„1. Države članice Komisiji priglasijo organe, ki so jih določile za izvajanje ustreznih nalog iz člena 10. Pri določanju organov, ki naj bi jih priglasile, države članice uporabijo merila, ki jih določa Priloga VI.

2. Države članice Komisiji priglasijo organe, ki jih na svojem ozemlju določijo za izvajanje nalog nadzora v zvezi z izvajanjem te direktive.

[…]“

12 Člen 12 Direktive 1999/5, naslovljen „Oznaka CE“, je v odstavku 1 določal:

„Aparati, ki ustrezajo vsem ustreznim bistvenim zahtevam, se označijo z znakom skladnosti CE iz Priloge VII. Oznaka se namesti z odgovornostjo proizvajalca, njegovega pooblaščenega zastopnika v Skupnosti ali osebe, odgovorne za dajanje aparatov na trg.

Če se uporabijo postopki, določeni v Prilogah III, IV ali V, se oznaki doda identifikacijska številka priglašenega organa iz člena 11(1). Radijski opremi se poleg tega doda tudi razpoznavni znak razreda opreme, če je tak znak dodeljen. Na opremo se lahko namestijo tudi druge oznake, če se s tem ne zmanjša vidljivost in berljivost oznake CE.“

13 V Prilogi III k tej direktivi, ki se nanaša na postopek ugotavljanja skladnosti iz člena 10(4) (Notranja kontrola proizvodnje in posebni preskusi aparatov), je bilo navedeno:

„To prilogo sestavljajo Priloga II in naslednje dodatne zahteve:

Za vsako vrsto radijske opreme mora proizvajalec izvesti vse bistvene serije radijskih preskusov ali pa se morajo ti preskusi izvesti v njegovem imenu. Za določitev serij preskusov, ki veljajo za bistvene, je pristojen priglašeni organ, ki ga izbere proizvajalec, razen če so serije preskusov določene v usklajenih [harmoniziranih] standardih. Priglašeni organ mora upoštevati prejšnje odločitve priglašenih organov, ki so odločali skupaj.

Proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik s sedežem v Skupnosti ali oseba, ki je odgovorna za dajanje aparata na trg, mora izjaviti, da so bili ti navedeni preskusi opravljeni in je aparat skladen z bistvenimi zahtevami, in med proizvodnim postopkom namestiti identifikacijsko številko priglašenega organa.“

14 V skladu s točko 3 Priloge VII k navedeni direktivi, ki se nanaša na označevanje opreme iz člena 12(1) iste direktive, je bilo treba oznako CE namestiti na izdelek ali na ploščico s podatki. Poleg tega je morala biti nameščena tudi na ovojnini (če se je ovojnina uporabljala) in na priloženih dokumentih.

Italijansko pravo

15 Decreto legislativo n. 269 – Attuazione della direttiva 1999/5/CE riguardante le apparecchiature radio, le apparecchiature terminali di telecomunicazione ed il reciproco riconoscimento della loro conformità (zakonska uredba št. 269 o izvajanju Direktive 1999/5/ES o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi ter medsebojnem priznavanju skladnosti te opreme) z dne 9. maja 2001 (redni

dodatek h GURI št. 156, z dne 7. julija 2001, v nadaljevanju: zakonska uredba št. 269/2001) v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, je v členu 11(3) določala, da „[z]a telekomunikacijsko terminalsko opremo, ki ne uporablja spektra, razporejenega za prizemne/vesoljske radiokomunikacije in sprejemne dele radijske opreme, veljajo po proizvajalčevi izbiri postopki ugotavljanja skladnosti, ki so opisani v prilogah II, IV ali V k tej uredbi“.

16 Člen 11(4) zakonske uredbe št. 269/2001 je določal, da „[č]e proizvajalec uporabi harmonizirane standarde iz člena 5(1), veljajo po proizvajalčevi izbiri za radijsko opremo, ki ne spada na področje uporabe odstavka 3, postopki, opisani v prilogah III, IV ali V k tej zakonski uredbi“.

17 Člen 13 navedene zakonske uredbe je določal, da se „[a]parati, ki ustrezajo vsem ustreznim bistvenim zahtevam iz člena 3, […] označijo z oznako skladnosti CE iz priloge VII. Oznaka se namesti z odgovornostjo proizvajalca, njegovega pooblaščenega zastopnika v Evropski uniji ali osebe, odgovorne za dajanje aparatov na trg. Če se uporabijo postopki, določeni v prilogah III, IV ali V k tej uredbi, se oznaki doda identifikacijska številka priglašenega organa iz člena 12(1).“

18 V prilogi III zakonske uredbe št. 269/2001 je bilo določeno, da „proizvajalec ali subjekt, ki ga je ta pooblastil, za vsako vrsto aparata izvede bistvene radijske preskuse. Za določitev serij preskusov, ki veljajo za bistvene, je pristojen priglašeni organ, ki ga izbere proizvajalec, razen če so preskusi določeni v harmoniziranih standardih.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

19 Družba COBRA je podjetje iz sektorja potrošniške elektronike, ki pod znamko Pascal trži ponavljalnik za domačo uporabo, ki se namesti blizu vira avdio ali video signala, sprejema signal tega vira in ga oddaja naprej v obliki avdio ali video signala televizijskemu sprejemniku, postavljenemu na razdalji do 100 metrov. Pri oddajanju uporablja radijski spekter in gre torej za prenos preko radijske frekvence.

20 V Italiji je za nadzor nad tovrstnimi aparati pristojno MISE. Pri nadzoru, opravljenem 18. maja 2011, je ugotovilo, da na primerkih aparatov te znamke, ki so bili na voljo za prodajo javnosti, ni bila niti na napravi niti na njeni embalaži natisnjena identifikacijska številka priglašenega organa v smislu Direktive 1999/5, ampak je bila navedena zgolj v priročniku za uporabo, priloženem napravi.

21 Ker je MISE ocenilo, da bi ta navedba zaradi izpolnjevanja zahtev iz Direktive 1999/5 in zakonske uredbe št. 269/2001, s katero je bila ta direktiva prenesena v italijansko pravo, morala biti tudi na sami napravi, je za naprave z zatrjevano nepravilnostjo odredilo upravni zaseg in družbi COBRA naložilo sankcijo. Poleg tega je z odločbo z dne 22. junija 2011 tej družbi odredilo, naj poskrbi za skladnost tako zaseženih primerkov kot primerkov, ki so že bili dani na italijanski trg.

22 Družba COBRA je zoper to odločbo vložila tožbo pri Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (deželno upravno sodišče za Lacij, Italija), v kateri je navedla, da navedena odločba temelji na napačni razlagi Direktive 1999/5 in zlasti drugega odstavka Priloge III k tej direktivi. To sodišče je tožbo zavrnilo in razsodilo, da je v skladu z Direktivo 1999/5 in zakonsko uredbo št. 269/2001 navedba priglašenega organa, odgovornega za pravilnost nadzora skladnosti, na zadevnih napravah znamke Pascal obvezna. Družba COBRA je nato vložila kasacijsko pritožbo pri Consiglio di Stato (državni svet, Italija), pred katerim se je ponovno sklicevala na neskladnost izpodbijane odločbe z Direktivo 1999/5.

23 Consiglio di Stato (državni svet) ugotavlja, da zadevni aparati spadajo na področje uporabe Direktive 1999/5, ker so radijska oprema v smislu člena 10(4) te direktive. Pojasnjuje, da se v skladu s členom 5 navedene direktive domneva, da so bistvene zahteve iz člena 3 te direktive izpolnjene za izdelke, ki ustrezajo harmoniziranim standardom. Poleg tega opozarja na očitno nedoslednost v Direktivi 1999/5 glede skladnosti radijske opreme z bistvenimi zahtevami iz člena 3 navedene direktive. V skladu s členom 12(1), drugi pododstavek, navedene direktive se aparati, ki ustrezajo vsem bistvenim

zahtevam, označijo z oznako skladnosti CE iz Priloge VII k tej direktivi, navedena določba pa določa tudi, da če se uporabijo postopki, določeni v Prilogi III k navedeni direktivi, je treba oznaki dodati identifikacijsko številko priglašenega organa. Po drugi strani je po mnenju Consiglio di Stato (državni svet) iz Priloge III razvidno, da če so bile bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, opredeljene v harmoniziranih standardih, ni nujno, da je poleg oznake CE nameščena tudi identifikacijska številka priglašenega organa.

24 Consiglio di Stato (državni svet) meni, da je nelogično in v nasprotju z načeloma sorazmernosti in ustreznosti naložiti ukrepanje priglašenega organa, če na evropski ravni obstajajo harmonizirani standardi. Tak pristop naj bi potrjevale tudi smernice Komisije o razlagi Direktive 1999/5, v skladu s katerimi v primeru, v katerem so v harmoniziranih standardih navedeni vsi bistveni tehnični preskusi radijske opreme, proizvajalcu, ki te standarde upošteva, na izdelku ni treba navesti številke priglašenega organa.

25 V teh okoliščinah je Consiglio di Stato (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:

„1. Ali je treba Direktivo [1999/5] razlagati tako, da mora proizvajalec, ki uporabi postopek iz odstavka 2 Priloge III, če pri tem obstajajo harmonizirani standardi, s katerimi so opredeljene bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, za to prositi priglašeni organ in torej oznaki CE (ki potrjuje skladnost s temeljnimi zahtevami iz navedene direktive) dodati identifikacijsko številko tega priglašenega organa?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali mora proizvajalec – potem ko je uporabil postopek iz odstavka 2 Priloge III [k Direktivi 1999/5], v primeru harmoniziranih standardov, s katerimi so opredeljene bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, in se je vseeno po svoji volji posvetoval s priglašenim organom, pri čemer ga je prosil, naj potrdi seznam zgoraj navedenih preskusov – oznaki CE, ki potrjuje skladnost z bistvenimi zahtevami iz [te direktive], dodati identifikacijsko številko priglašenega organa?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen, ali mora proizvajalec – pri čemer se je, potem ko je uporabil postopek iz odstavka 2 Priloge III [k Direktivi 1999/5], v primeru harmoniziranih standardov, s katerimi so opredeljene bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, pozneje po svoji volji vseeno posvetoval s priglašenim organom in ga prosil, naj potrdi seznam zgoraj navedenih preskusov, ter po svoji volji izdelku dodal identifikacijsko številko priglašenega organa – navesti identifikacijsko številko organa tudi na izdelku in njegovi embalaži?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

26 Prvič, ugotoviti je treba, da iz predložitvene odločbe ni jasno razviden postopek, ki ga je uporabila tožeča stranka v postopku v glavni stvari za ugotavljanje skladnosti zadevne naprave z bistvenimi zahtevami iz člena 3 Direktive 1999/5. Drugo vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, pa temelji na premisi, da se je proizvajalec obrnil na priglašeni organ, vendar zgolj zaradi potrditve seznama bistvenih serij radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti v okviru harmoniziranih standardov. Zato je treba na vprašanje predložitvenega sodišča odgovoriti na podlagi te premise, pri tem pa predložitvenemu sodišču pustiti, da preveri njeno pravilnost.

27 Drugič, poudariti je treba, da se v skladu s členom 1(1) Direktive 1999/5 ta uporablja za radijsko opremo, kot je opredeljena v členu 2, točka (c), te direktive. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je zadevna naprava radijska oprema v smislu te zadnje določbe.

Prvo vprašanje

28 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 razlagati tako, da se mora proizvajalec radijske opreme, kadar uporabi postopek iz drugega odstavka Priloge III k tej direktivi in za opredelitev serij preskusov iz tega odstavka uporabi harmonizirane standarde, obrniti na priglašeni organ iz člena 11(1) navedene direktive in torej oznaki CE dodati identifikacijsko številko tega organa.

29 Pri razlagi določb prava Unije je treba upoštevati ne le njihovo besedilo, ampak tudi njihovo sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del so (sodbe z dne 19. septembra 2000, Nemčija/Komisija, C-156/98, EU:C:2000:467, točk 50; z dne 25. oktobra 2011, eDate Advertising in drugi, C-509/09 in C-161/10, EU:C:2011:685, točka 54, in z dne 26. julija 2017, Jafari, C-646/16, EU:C:2017:586, točka 73).

30 V zvezi s tem bi besedilo člena 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 lahko samo po sebi dopuščalo sklepanje, da če se uporabi postopek ugotavljanja skladnosti iz Priloge III k tej direktivi, je poleg namestitve oznake CE na radijski opremi tej oznaki treba dodati tudi identifikacijsko številko priglašenega organa iz člena 11(1) navedene direktive.

31 Glede na napotitev iz člena 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 na postopek ugotavljanja skladnosti iz Priloge III k tej direktivi pa je treba za namene jezikovne razlage te določbe izhajati iz besedila te priloge.

32 V zvezi s tem je iz besedila zadevne priloge, na katero se sklicuje člen 12(1), drugi pododstavek, razvidno, da ukrepanje priglašenega organa v postopku ugotavljanja skladnosti, ki ga določa ta priloga, ni vedno potrebno.

33 Namreč, prvič, v tem postopku ugotavljanja bistvene serije radijskih preskusov izvede bodisi „proizvajalec“ sam bodisi se ti izvedejo „v njegovem imenu“. Drugič, v tej prilogi je določeno, da je „[z]a določitev serij preskusov, ki veljajo za bistvene, […] pristojen priglašeni organ, ki ga izbere proizvajalec, razen če so serije preskusov določene v usklajenih [harmoniziranih] standardih“.

34 Tako iz besedila Priloge III k Direktivi 1999/5 izhaja, da lahko skladnost naprave z bistvenimi zahtevami, ki so v skladu s členom 10(1) navedene direktive te iz člena 3 iste direktive, potrdi proizvajalec sam, če je izvedel vse bistvene serije radijskih preskusov, ki so določene v harmoniziranih standardih. Zato že samo na podlagi besedila te priloge v tem postopku ugotavljanja skladnosti ukrepanje priglašenega organa ni v vsakem primeru potrebno niti pri določitvi bistvenih serij radijskih preskusov niti za izvedbo teh serij preskusov.

35 Iz tega izhaja, da če je proizvajalec uporabil harmonizirane standarde pri uporabi postopka ugotavljanja skladnosti iz Priloge III k Direktivi 1999/5, je treba besedilo člena 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 v povezavi z besedilom Priloge III k tej direktivi razlagati tako, da ne zahteva ukrepanja priglašenega organa in zato namestitvi oznake CE na radijsko opremo ni treba dodati identifikacijske številke takega organa.

36 Tako razlago potrjuje sobesedilo člena 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5.

37 Drugačna razlaga bi namreč pomenila, da bi priglašeni organ moral ukrepati tudi v primeru, v katerem se skladnost zadevne radijske opreme z bistvenimi zahtevami iz člena 3 navedene direktive že domneva.

38 V zvezi s tem člen 10 Direktive 1999/5 določa postopke ugotavljanja, ki se uporabljajo za potrditev skladnosti aparatov z navedenimi bistvenimi zahtevami iz člena 3 te direktive. Navedeni člen 10 v odstavku 4 določa, da če proizvajalec uporabi harmonizirane standarde, veljajo po proizvajalčevi

izbiri za radijsko opremo postopki ugotavljanja skladnosti, opisani v prilogah III, IV ali V k tej direktivi. Vendar kot je bilo navedeno v točki 34 te sodbe, postopek ugotavljanja skladnosti iz Priloge III k navedeni direktivi ne zahteva ukrepanja priglašenega organa v vseh primerih.

39 Poleg tega člen 5(1) Direktive 1999/5 določa, da če aparat ustreza „usklajenim [harmoniziranim] standardom“, ki so v členu 2(h) te direktive opredeljeni kot „tehničn[e] specifikacij[e], ki [jih] je sprejel […] organ za standardizacijo […] s ciljem vzpostavitve evropske zahteve, skladnost s kater[imi] pa ni obvezna“, se domneva tudi njegova skladnost z bistvenimi zahtevami.

40 To domnevo potrjujeta tako uvodna izjava 27 Direktive 1999/5, v kateri je navedeno, da „skladnost s takimi usklajenimi [harmoniziranimi] standardi [daje] podlago za domnevo o skladnosti z bistvenimi zahtevami“ in da „so za dokazovanje skladnosti z bistvenimi zahtevami dovoljena tudi druga sredstva“, kot Priloga III k tej direktivi, na podlagi katere se proizvajalcu v postopku iz te priloge ni treba obrniti na priglašeni organ, če je bila skladnost aparatov ugotovljena ob uporabi harmoniziranih standardov.

41 Ker se v primeru uporabe harmoniziranih standardov skladnost aparata z bistvenimi zahtevami domneva in glede na razlago iz točke 34 te sodbe, da ukrepanje priglašenega organa ni nujno, če je proizvajalec radijske opreme uporabil te standarde, proizvajalcu, ki je v okviru uporabe postopka ugotavljanja skladnosti iz Priloge III k Direktivi 1999/5 uporabil harmonizirane standarde, ni mogoče naložiti, da se mora obrniti na priglašeni organ in torej oznaki CE, nameščeni na radijski opremi, dodati identifikacijsko številko tega organa.

42 Poleg tega je ta razlaga člena 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 in Priloge III k tej direktivi v skladu s cilji te direktive. Namreč, iz uvodnih izjav 14 in 32 navedene direktive je razvidno, da je namen te direktive zagotoviti prosti pretok blaga, pri tem pa ovire za ta prosti pretok omejiti na nacionalne zahteve, ki so nujne in sorazmerne, pri tem pa paziti, da radijska oprema ne bi predstavljala nepotrebnega tveganja za zdravje.

43 V skladu s členom 1 Direktive 1999/5 ta direktiva tako vzpostavlja regulativni okvir za dajanje na trg, prosti pretok in dajanje v uporabo te opreme v Uniji. Člen 7 te direktive določa, da države članice dovolijo, da se ta oprema da v uporabo za njen predvideni namen, če „ustreza bistvenim zahtevam“. Te zahteve so določene v členu 3 Direktive 1999/5 in obsegajo zlasti varovanje zdravja in varnost uporabnikov.

44 Kot pa je bilo ugotovljeno v točkah 39 in 40 te sodbe, člen 5 Direktive 1999/5 določa domnevo, da so bistvene zahteve iz člena 3 te direktive izpolnjene, če aparat ustreza harmoniziranim standardom. Zato v takem primeru za zagotovitev, da taka navedena oprema ne bi predstavljala nepotrebnega tveganja za zdravje, ukrepanje priglašenega organa ni nujno ter torej tudi ni potrebno za varovanje zdravja in varnost uporabnika.

45 To razlago potrjuje dejstvo, da je naloga priglašenega organa, kot je opredeljena v členu 11(1) Direktive 1999/5, zgolj izvajanje „ustreznih nalog“ v postopkih ugotavljanja skladnosti iz člena 10 te direktive, ne pa potrjevanje skladnosti vseh aparatov z bistvenimi zahtevami iz člena 3 navedene direktive.

46 Sicer poleg analize besedila in sobesedila člena 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 ter ciljev te direktive razlago iz točke 35 te sodbe potrjujejo tudi smernice Komisije o razlagi Direktive 1999/5. Iz razdelka teh smernic z naslovom „*Ambiguity in Annex III to the Directive*“ izhaja, da kadar so v harmoniziranih standardih navedene vse bistvene serije tehničnih preskusov radijske opreme, proizvajalcu, ki jih upošteva, na tej opremi ni treba navesti številke priglašenega organa. V tem dokumentu je poudarjeno, da priglašeni organ ne sodeluje v postopku ugotavljanja skladnosti iz Priloge III k Direktivi 1999/5, če je proizvajalec uporabil harmonizirane standarde, in da se zato obveznost iz člena 12(1), drugi pododstavek, te direktive ne uporabi, če je proizvajalec uporabil harmonizirane standarde.

47 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 razlagati tako, da se proizvajalcu radijske opreme, kadar uporabi postopek iz drugega odstavka Priloge III k tej direktivi in za opredelitev serij preskusov iz tega odstavka uporabi harmonizirane standarde, ni treba obrniti na priglašeni organ, kot je določen v členu 11(1) navedene direktive, in mu torej oznaki CE ni treba dodati identifikacijske številke tega organa.

Drugo vprašanje

48 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 razlagati tako, da mora proizvajalec radijske opreme, ki je uporabil postopek iz Priloge III k tej direktivi in pri tem uporabil harmonizirane standarde, ki opredeljujejo bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, oznaki CE dodati identifikacijsko številko priglašenega organa, s katerim se je prostovoljno posvetoval, čeprav mu tega za potrditev seznama bistvenih serij radijskih preskusov iz navedenih harmoniziranih standardov ni bilo treba storiti.

49 Glede na odgovor na prvo vprašanje takemu proizvajalcu oznaki CE ni treba dodati identifikacijske številke priglašenega organa, kadar se je z njim prostovoljno posvetoval in ga prosil za potrditev seznama bistvenih serij radijskih preskusov iz navedenih harmoniziranih standardov.

50 Namreč, ker se proizvajalcu, kadar uporabi postopek ugotavljanja skladnosti iz drugega odstavka Priloge III k Direktivi 1999/5 in za opredelitev serij preskusov iz tega odstavka uporabi harmonizirane standarde, ni treba obrniti na priglašeni organ in torej oznaki CE dodati identifikacijske številke tega organa, iz tega izhaja, da proizvajalec ne more biti zavezan oznaki CE dodati identifikacijsko številko takega organa, kadar se je na tak organ obrnil prostovoljno.

51 Tako razlago potrjuje dejstvo, da – kot je opozorila Komisija v svojem pisnem stališču – v primeru, v katerem priglašeni organ ni pristojen za določitev teh serij preskusov, obveznost navedbe identifikacijske številke organa – glede na presojo, navedeno v točki 40 te sodbe – ne bi imela nobenega smisla.

52 Glede na navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5 razlagati tako, da proizvajalcu radijske opreme, ki je uporabil postopek iz Priloge III k tej direktivi in pri tem uporabil harmonizirane standarde, s katerimi so opredeljene bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, oznaki CE ni treba dodati identifikacijske številke priglašenega organa, s katerim se je prostovoljno posvetoval, čeprav mu za potrditev seznama bistvenih serij radijskih preskusov iz navedenih harmoniziranih standardov tega ni bilo treba storiti.

Tretje vprašanje

53 Glede na odgovor na prvo in drugo vprašanje na tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

54 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

1. **Člen 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 1999 o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi ter medsebojnem priznavanju skladnosti te opreme, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009**

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009, je treba razlagati tako, da se proizvajalcu radijske opreme, kadar uporabi postopek iz drugega odstavka Priloge III k tej direktivi in za opredelitev serij preskusov iz tega odstavka uporabi harmonizirane standarde, ni treba obrniti na priglašeni organ, kakor je določen v členu 11(1) navedene direktive, in mu torej oznaki CE ni treba dodati identifikacijske številke tega organa.

2. **Člen 12(1), drugi pododstavek, Direktive 1999/5, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 596/2009, je treba razlagati tako, da proizvajalcu radijske opreme, ki je uporabil postopek iz Priloge III k tej direktivi in pri tem uporabil harmonizirane standarde, s katerimi so opredeljene bistvene serije radijskih preskusov, ki jih je treba izvesti, oznaki CE ni treba dodati identifikacijske številke priglašenega organa, s katerim se je prostovoljno posvetoval, čeprav mu za potrditev seznama bistvenih serij radijskih preskusov iz navedenih harmoniziranih standardov tega ni bilo treba storiti.**

Podpisi